

PRITARTA

Raseinių rajono savivaldybės tarybos

2019 m. kovo 21 d. sprendimu Nr. TS-97

**UAB „RASEINIŲ VANDENYS“ DIREKTORIAUS
2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

Įmonės direktorius – Stanislovas Bartkus.

Direktoriaus pavaduotoja finansams – vyr. buhalterė – Daiva Staršelskienė.

Informacija apie įmonę

Adresas: Žemaičių g. 8, 60119 Raseiniai.

Tinklapis www.raseiniuvandenys.lt

Įregistravimo metai – 1995 m.

Akcininkė – Raseinių rajono savivaldybė, 100 proc. akcijų.

Įmonės valdyba: Vytautas Juškevičius – valdybos pirmininkas;

Romualdas Morkevičius – valdybos narė;

Povilas Vežbavičius – valdybos narys;

Rasa Šebelskienė – valdybos narė;

Giedrius Butkus – valdybos narys.

Įmonės akcinis kapitalas 2018-12-31 – 11.026.578 Eur

Įmonės ilgalaikis turtas 2018-12-31 – 22.153.787 Eur

Įmonės pagrindinė licencijuojama veikla – geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas.

Darbuotojų skaičius – 64.

Vandens ir nuotekų vartotojų skaičius – 11269, iš jo: 10628 buitiniai vartotojai, 641 įmonių ir įstaigų.

Teisinis reguliavimas – Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, Geriamojo vandens įstatymas, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklės, Raseinių rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas, Raseinių rajono savivaldybės tarybos sprendimai.

Įmonės pagrindinis strateginis tikslas – vartotojams tiekti kokybiškas paslaugas už konkurencingą kainą, užtikrinti vartotojų poreikių patenkinimą, vykdyti draugišką aplinkosauginiu požiūriu gamybinę veiklą, suteikiant rajono gyventojams kuo didesnę paslaugų prieinamumą.

Įmonės gamybiniai padaliniai

1 lentelė. Vandenvietės

Eil. Nr.	Pavadinimas	2017 m. išgautas vandens kiekis, m ³	2018 m. išgautas vandens kiekis, m ³
1.	Alėjų	2073	3870
2.	Anžilių	3014	3589
3.	Ariogalos	100571	120610
4.	Bedančių	1214	1049
5.	Berteškių	4875	9609
6.	Bliūdžių	8062	9452
7.	Bogušiškių	2344	3407
8.	Bogušių	4427	5851
9.	Butkiškės	7639	10253
10.	Didžiulių	2824	3103
11.	Girkalnio	16946	21397
12.	Gylių	10055	11506
13.	Gynėvės	315	511
14.	Grajauskų	1981	3901
15.	Ilgizių	6615	8652
16.	Katauskių	9127	11349
17.	Kaulakių	14908	15091
18.	Kudonių	10910	15273
19.	Lenkelių	1577	2455
20.	Milašaičių	7173	8647
21.	Naudvario	1285	1529
22.	Nemakščių	18687	24215
23.	Paliepių	7118	8603
24.	Pašaltuonio	2301	2817
25.	Paupio	5063	6906
26.	Plikių	5664	5231
27.	Požečių	11556	11953
28.	Raseinių	581819	618671
29.	Ražaitėlių	898	1276
30.	Saugailių	382	416
31.	Skirmantiškės	4091	5643
32.	Steponkaimio	2349	2533
33.	Sujainių	23777	27487
34.	Šienlaukio	1556	1184
35.	Šiluvos	17792	19274
36.	Užkalnių	9697	12931
37.	Vengerskų	785	2993
38.	Verėduvos	4356	4948
39.	Viduklės	22114	28226
40.	Virgainių	12061	11650
41.	Vosiliškio	7205	9451
42.	Žaiginio	9453	11615
43.	Gervinės	2154	3619
44.	Pramedžiavos	6490	6112
Iš viso:		975303	1098858

2 lentelė. Nuotekų valyklos

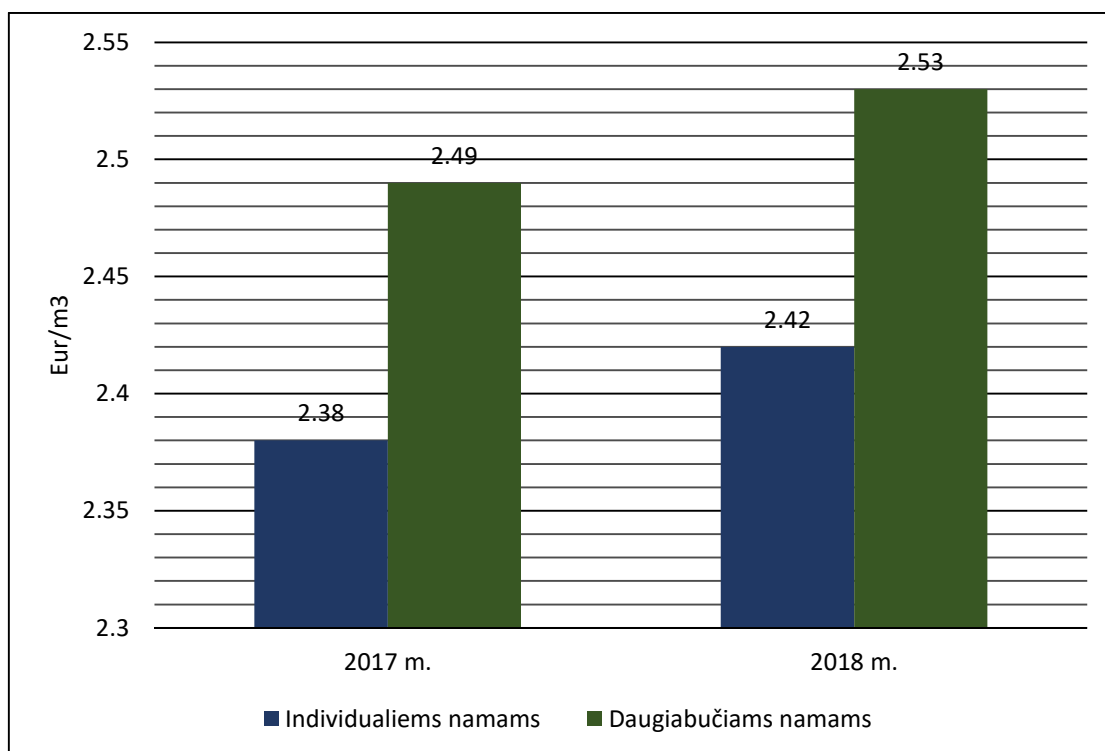
Eil. Nr.	Pavadinimas	2017 m. išvalytas nuotekų kiekis, m³	2018 m. išvalytas nuotekų kiekis, m³
1.	Ariogalos	299960	211146
2.	Betygalos	6862	8068
3.	Blinstrubiškių	13661	13140
4.	Girkalnio	44673	41213
5.	Gylių	2235	1919
6.	Katauskių	5265	4746
7.	Raseinių	917455	619529
8.	Sujainių	7779	7669
9.	Šiluvos	10647	8746
10.	Viduklės	38193	31975
Iš viso:		1346730	948151

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kaina

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktais, 34 straipsniu, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodika, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainos nustatomos bazinių kainų laikotarpiui bei kasmet perskaičiuojamos kiekvieniems bazinių kainų galiojimo metams. Bazinės kainos buvo perskaičiuotos 2016 metais ir įsigaliojo tų pačių metų liepos 1 d. Kainos ankstesniems bazinių kainų galiojimo metams buvo perskaičiuotos 2017 metais, įsigaliojo nuo 2018 metų balandžio 1 d. pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. vasario 26 d. nutarimą Nr. 03E-52 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Raseinių vandenys“ perskaičiuotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų vienašališko nustatymo“.

Vandens tiekimo rinką rajone, kaip ir Lietuvoje, reikšmingai veikia ekonominiai – socialiniai procesai, apsprendžiantys vandens realizacijos mažėjimo tendencijas. O tai įtakoja būtinųjų sąnaudų didėjimą išgauti ir realizuoti 1 m³, kas sąlygoja ir kainų augimą.

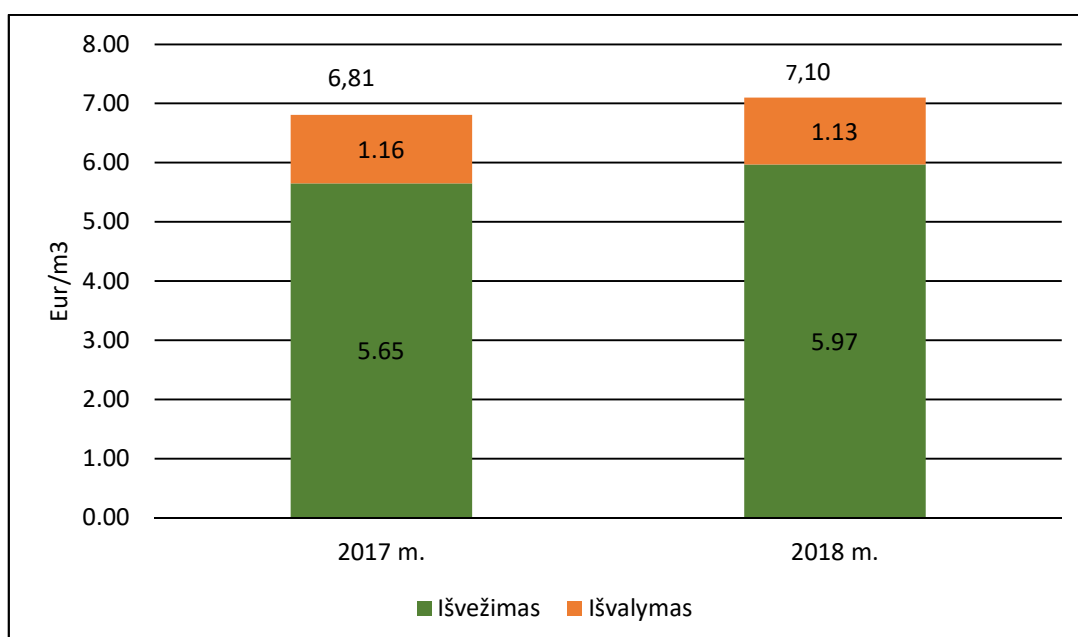
1 diagrama. Įmonės 2017 – 2018 metų vandens ir nuotekų tvarkymo kainų dinamika, Eur/m³ be PVM

Diagramoje matome, kad vandens tiekimo ir nuotekų kainų augimas nežymiai didėjo tik 1,6 proc. Šį augimą sąlygoja vandens kainos padidėjimas 4 euro ct/m³, o nuotekų surinkimo ir tvarkymo kaina liko nepakitusi.

Įmonė teikia rajono gyventojams buitinių nuotekų išvežimo ir išvalymo paslaugą asenizacinėmis mašinomis. Šios paslaugos kainos dinamika pavaizduota 2 diagramoje.

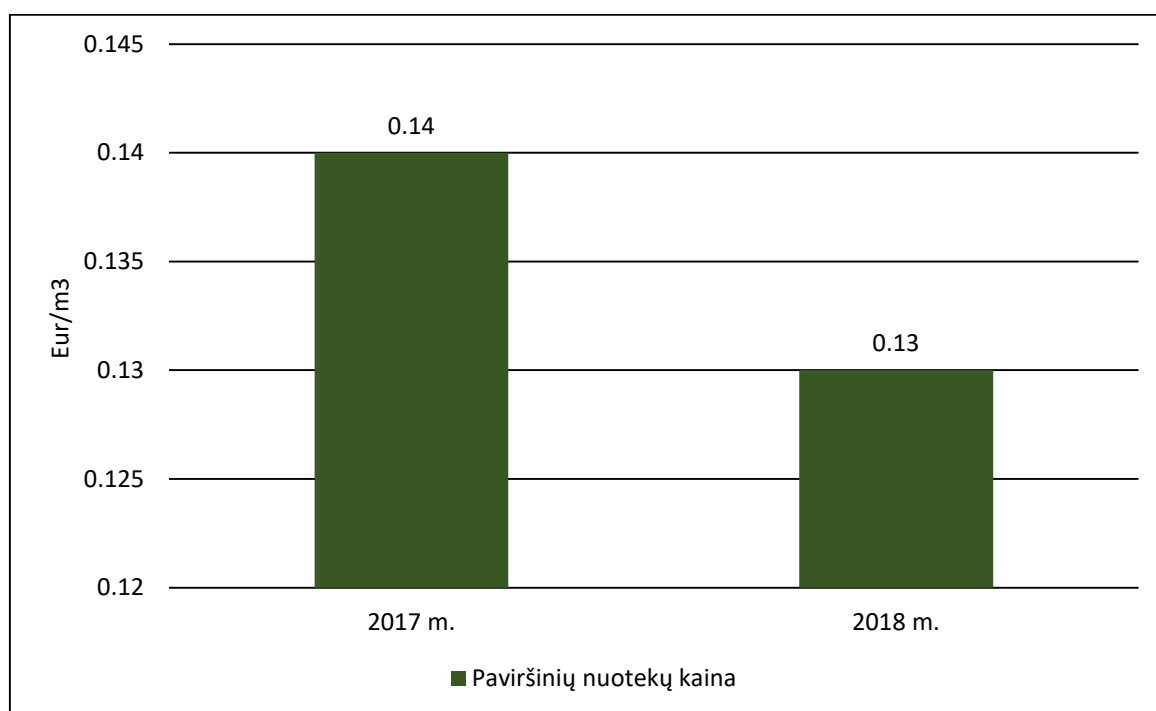
2 diagrama. Buitinių nuotekų išvežimo ir išvalymo paslaugos kainos dinamika, Eur/m³

Buitinių nuotekų išvežimo kainos padidėjimą lėmė vis dar nepakankamai išvystyta paslaugos apimtis rajone ir palyginti brangi technologinė įranga šiam verslo vienetui. Net 80 – 85 proc. sąnaudų buitinių nuotekų išvežimo versle tenka transportavimui.

Iki 2018 metų paviršinių nuotekų tvarkymą įmonė vykdė Ariogalos mieste, o pagal 2017 metų lapkričio 13 d. Raseinių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TP-385 UAB „Raseinių vandenys“ paskyrė paviršinių nuotekų tvarkytoju Raseinių mieste bei kai kuriose gyvenvietėse, kur yra tokia infrastruktūra. 3 diagramoje pavaizduotas paviršinių nuotekų tvarkymo kainų pokytis.

3 diagrama. Paviršinių nuotekų tvarkymo kainų dinamika, Eur/m³

Diagramoje stebimas šios paslaugos kainos sumažėjimas 7,1 proc. teigiamai pasitarnaus šių paslaugų plėtrai rajone, o tuo pačiu ir pajamų kaupimui paviršinių nuotekų tvarkymo įrenginių remontui, eksploatacijai bei investicijoms.

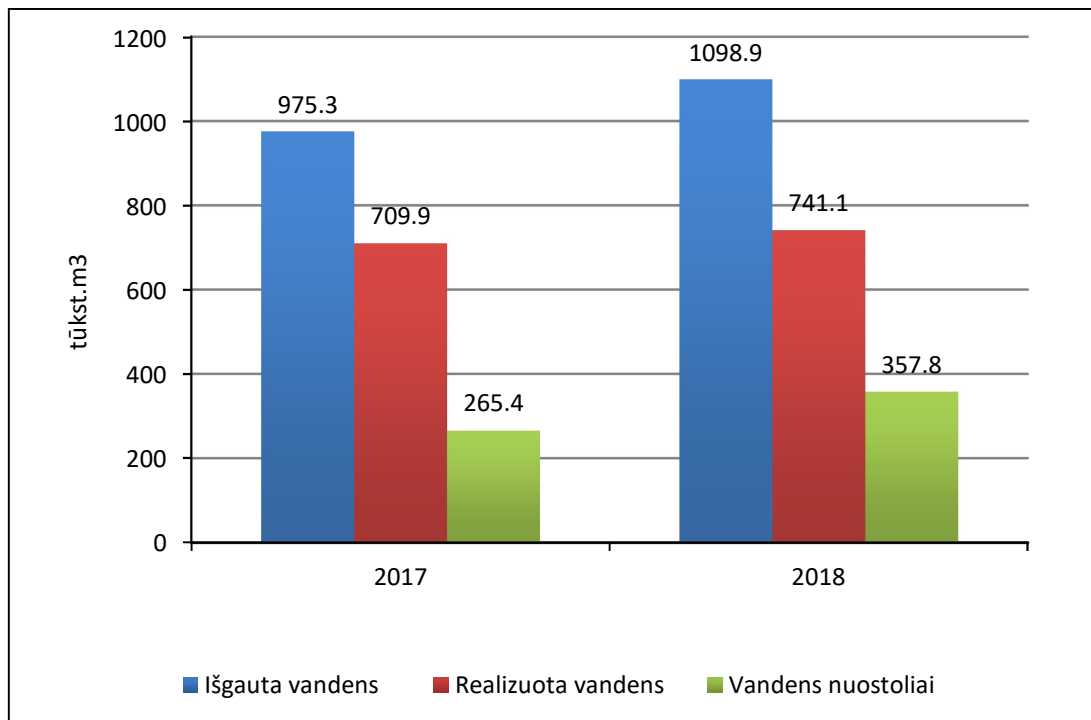
Bendrovės paslaugų vartotojams, kad ir nedidele dalimi, tačiau turi tam tikrą įtaką vandens apskaitos mokesčiai, kuriuos suformuoja skaitiklių įsigijimas, patikros, sąskaitų ruošimas ir išlaidos. Analizuojamu laikotarpiu šie mokesčiai nedidėjo.

Bendrovės vandens gavybos ir buitinių nuotekų tvarkymas bei realizacija

Vandens gavyba

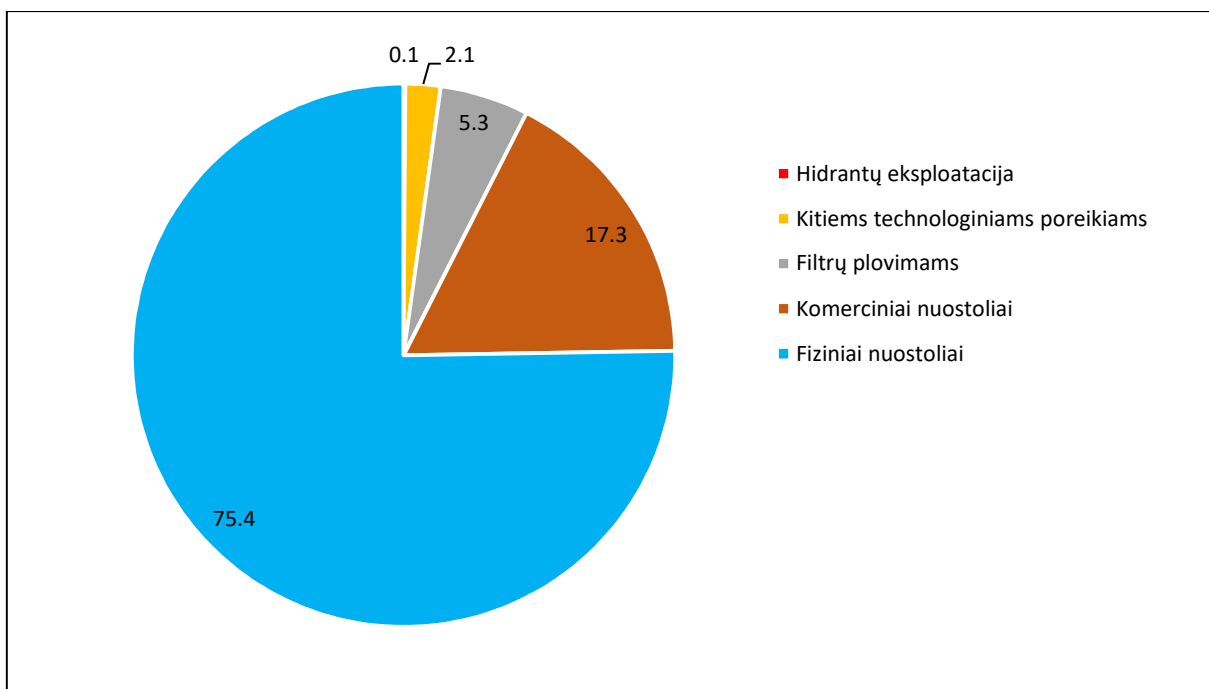
Vandens gavybos ir realizacijos rodikliai dvejų paskutinių metų laikotarpiu jau įgavo teigiamas tendencijas. Jos pavaizduotos 4 diagramoje.

4 diagrama. Vandens išgavimas, realizacija ir nuostoliai 2017-2018 metais

Diagramoje stebime tiek vandens gavybos, tiek realizacijos didėjimą, kuris tiesiogiai įtakoja kainodarą. Vandens nuostolių lygis rodo bendrovei koncentruotis į vandens nutekėjimų diagnostikos stiprinimą, reakcijos į avarijas ir gedimus laiko trumpinimą bei pačių tinklų atnaujinimą. Vandens nuostolių struktūra matoma 5 diagramoje.

5 diagrama. Vandens nuostolių struktūra, proc.

Įmonės veiklos finansiniai ekonominiai rezultatai

Bendrovės pajamoms analizuojamu laikotarpiu didžiausią įtaką turėjo augantis vartotojų skaičius dėl paslaugų plėtros, ypač buitinių nuotekų. Todėl paslaugų plėtros uždaviniai praėjusiais metais ir buvo keliami kaip strateginiai. Tai leido amortizuoti kai kurių vartotojų, ar net jų grupių, apyvartos mažėjimą o tuo pačiu užtikrinti ir tam tikrą augimą.

Pajamų struktūra ir tendencijos pateiktos 3 lentelėje.

3 lentelė. Įmonės 2018 m. pajamos, Eur

Pajamų straipsniai	2018 m.	2017 m.	sumaž., padid.	proc.
Vandens tiekimo pajamos	713329	662669	50660	7,6
Nuotekų šalinimo pajamos	731801	706671	25130	3,6
Pardavimo kainos pajamos	137217	134677	2540	1,9
Iš viso pajamų	1609790	1537142	72648	4,7

Pateiktoje lentelėje matome, kad didžiausią pajamų padidėjimą generavo geriamojo vandens tiekimo paslauga.

Įmonės ekonominiams finansiniams rezultatams ne mažiau reikšminga yra veiklos sąnaudų apimtis. Sąnaudų struktūra ir tendencijos analizuojamu laikotarpiu pateiktos 4 lentelėje.

4 lentelė. Įmonės 2018 m. sąnaudos, Eur

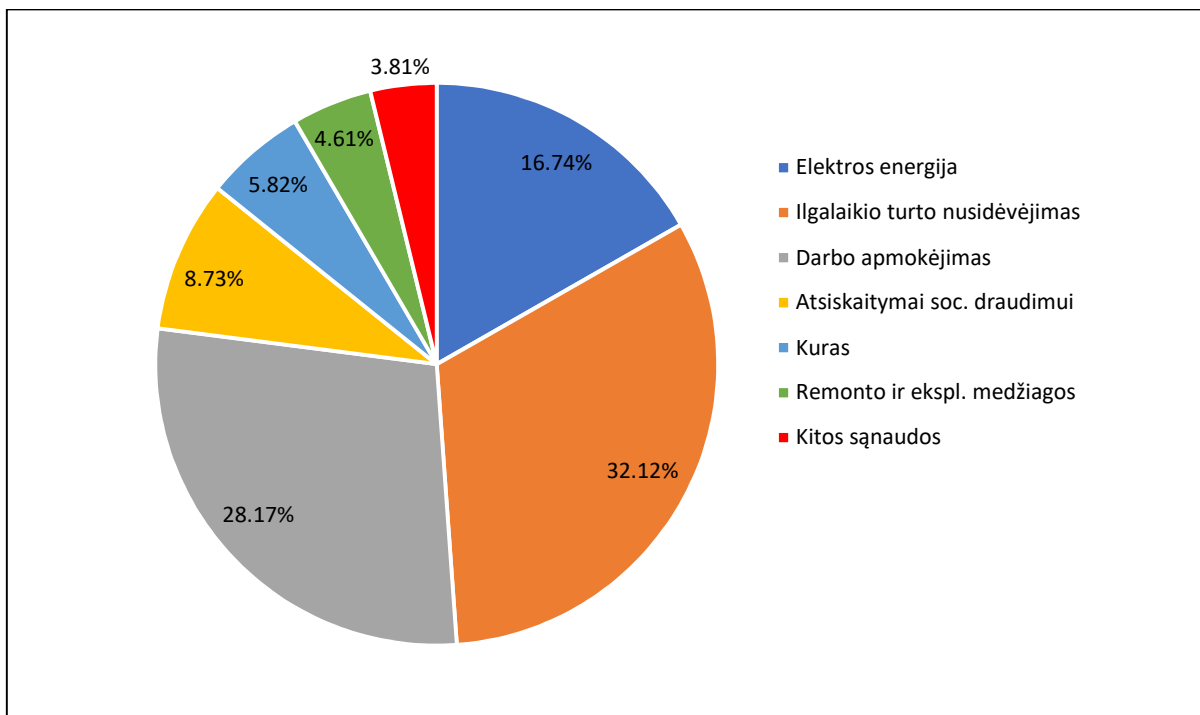
Sąnaudų straipsniai	2018 m.	2017 m.	sumaž., padid.	proc.
Elektros energija	196817	166877	29940	17,9
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	377621	386548	-8927	-2,3
Darbo apmokėjimas	331089	293364	37725	12,9
Atsiskaitymai soc. draudimui	102664	90981	11683	12,8
Kuras	68367	65070	3297	5,1
Remonto ir ekspl. medžiagos	54203	54197	6	0,0
Kitos sąnaudos	44742	43784	958	2,2
Iš viso savikaina	1175503	1100821	74682	6,8

Iš lentelėje pateiktų duomenų matome, kad įmonės paslaugų savikaina kiek padidėjo. Tai lėmė objektyvūs bendrovės ekonominiai procesai. Skirtingai nei 2017 metais, kai įmonė dėl palankių elektros energijos kainų sutaupė apie 40 tūkst. eurų, praėjusiais stebime atvirkštinę tendenciją, sąnaudos elektrai padidėjo beveik 30 tūkst. eurų, augimas sudaro 17,9 proc. Neigiamos įtakos sąnaudoms turėjo bendrieji infliaciniai procesai bei objektyvus poreikis darbo užmokesčio didinimui. Jau antrus metus teigiamus rezultatus matome kuro transporto sąnaudose, kurias užtikrina transporto judėjimo stebėsenos sistema.

Nors dėl išaugusių statybos darbų apimčių šios sąnaudos ir padidėjo 5,1 proc., tačiau maršrutų optimizavimas apsprendžia kuro ir transporto panaudojimo efektyvumą.

6 diagramoje pavaizduota įmonės pagrindinių sąnaudų struktūra.

6 diagrama. Bendrovės savikainos struktūra 2018 metais

Diagramoje matoma struktūra iliustruoja, kad didžiausias sąnaudas įmonė patiria darbo užmokesčiui su mokesčiais, turto nusidėvėjimo atstatymui, elektrai, kurui ir kitoms išlaidoms.

Pajamų ir savikainos augimo teigiamas santykis bei kitų išlaidų objektyvūs rodikliai apsprendė įmonės teigiamus pelningumo rodiklius. Žiūrėti 5 lentelę.

5 lentelė. Įmonės 2018 metų EBITDA rodiklis

	2018 m.	2017 m.	sumaž., padid.	proc.
Pelnas (nuostolis)	8349	2648	5701	215,3
Palūkanų sąnaudos	12340	11972	368	3,1
Nusidėvėjimo sąnaudos	406395	411009	-4614	-1,1
EBITDA, EUR	427084	425629	1455	0,3

Lentelėje matome, kad integruotas finansinis rodiklis EBITDA praėjusiems metais padidėjo labai nedaug, tačiau pats rodiklio lygis yra pakankamas vertinant įmonės finansinį pajėgumą.

Bendrovė 2018 metais baigė neutralizuoti 2016 metais susidariusį didelės apimties įsiskolinimą tiekėjams. 6 lentelėje nurodoma 2017 ir 2018 metų skolų tiekėjams grąžinimo dinamika.

6 lentelė. Įmonės skolų tiekėjams lygis 2017 – 2018 metų tūkst. Eur

2018 m.	2017 m.	sumaž., padid.	proc.
88,2	264,1	-175,9	66,6

2016 metų skola tiekėjams (be ES projektų) sudarė net 491,6 tūkst. Eur (32,8 proc.) nuo įmonės metinių pajamų. Per 2017 metus išiskolinimas tiekėjams sumažėjo iki 264,1 tūkst. Eur (15,7 proc.), o per 2018 metus jis buvo sumažintas iki 88,2 tūkst. eurų. Pasiektas objektyvus pajamų ir skolų santykis, valdomi skolų dengimo terminai.

Įmonė sprendama, tiek skolų gražinimo, teik plėtros operatyvius klausimus, buvo priversta naudoti ir finansinių institucijų finansinius išteklius. Skolinimosi lygiai parodyti 7 lentelėje.

7 lentelė. Bendrovės kreditiniai įsipareigojimai finansinėms institucijoms 2017 – 2018 m., tūkst. Eur

2018 m.	2017 m.	sumaž., padid.	proc.
704,1	385,0	319,1	82,9

Padidėję kreditiniai įsipareigojimai buvo sąlygoti skolų tiekėjams kritinių situacijų suvaldymui, nes įmonė dotacijų skolų dengimui negavo. Tokios paramos gavimas būtų turėjęs tiesioginės įtakos paslaugų kainų mažinimui, o taip pat pozityviai veiktų vartotojų skolų dinamiką.

8 lentelė. Įmonės vartotojų skolos 2017 – 2018 metais, tūkst. Eur

2018 m.	2017 m.	sumaž., padid.	proc.
203,4	214,7	-11,3	-5,3

Lentelėje stebime vartotojų išiskolinimo mažėjimo tendenciją. Pažymėtina, kad vykdant naujų vartotojų plėtrą ir taip didinant įmonės pajamas, vartotojų skolų santykis lyginant su 2018 metų bendrovės pajamomis toliau sumažėjo. 2017 metais skolos nuo pajamų sudarė 12,7 proc., o 2018 metais 11,4 proc. Tačiau kartu bendrovė ir toliau privalės užtikrinti skolų susidarymo prevencinį darbą, suaktyvinant kontrolę ir išieškojimą. Tuo tikslu įmonėje buvo paruošta ir valdyboje patvirtinta skolų prevencijos išieškojimo tvarka.

Projektinė investicinė veikla

Vykdant Aplinkos projektų valdymo agentūros reikalavimą ir pasibaigus teisiniams procesams, bendrovė 2018 m. paskelbė restruktūrizuotus viešuosius konkursus penkiose gyvenvietėse. Šiluvos miestelio projektui parinktas rangovas ir atlikta daugiau kaip pusė statybos – montavimo darbų. Ramonų ir Gruzdiškės taip pat rangovai parinkti, vykdomi projektavimo darbai, o Kaulakių ir Pramedžiuos-

Ražaitėlių tebevyksta viešųjų pirkimų procedūros. Planuojama, kaip ir numatyta šių projektų finansavimo sąlygose, projektus įvykdyti iki šių metų pabaigos.

Apie 90 proc. įvykdymo lygis pasiektas ir Berteškių gyvenvietės projekte. Pastatyta nuotekų valykla, nutiesta virš 3 km buitinių nuotekų tinklų, balandžio mėnesį bus pradėti vartotojų prijungimo darbai. Kiek mažesnės apimties infrastruktūriniai darbai buvo vykdomi Slabados, Gabšių, Butkiškės gyvenvietėse, Raseinių bei Ariogalos sodininkų bendrijose.

Įvertindama reikalaujamų centralizuotų vandens ir buitinių nuotekų prijungimų rodiklių svarbą aglomeracijose, įmonė prioritetu investicinėje politikoje laiko investicijas Ariogalos mieste, nes pagal europinį ir valstybinį reguliavimą miestuose, kur gyventojų skaičius 2000 ir daugiau, reikia pasiekti 98 proc. prijungimo lygį. Todėl praeitų metų antrą pusmetį buvo paruošta investicinė paraiška ES lėšoms gauti. Projekto vertė apie 570 tūkst. eurų, bus paklota virš 7 km vandentiekio ir buitinių nuotekų tinklų. Šiuo metu ruošiamas dar vienas paraiška, gavus finansavimą būtų galima nutiesti apie 1,5 km tinklų.

Personalo valdymo veikla

Personalo kaita bendrovėje nereikšminga, daugiausia apspręsta natūralių priežasčių.

Įmonei vykdamas technologinę plėtrą lygiagrečiai atsiranda tiek specialistų, tiek technologinio personalo didinimo poreikis. Nuo 2018 m. sausio 1 d. įmonei perėmus paviršinių nuotekų tvarkymo funkcijas ir Raseinių mieste formuojasi atskiras verslo vienetas, kurio funkcionavimas be technologinių, finansinių išteklių poreikalaus ir papildomo personalo.

Bendrovė kryptingai vykdo personalo gebėjimų ugdymo priemones. Pagal tikslingumą įmonės darbuotojai siunčiami į trumpalaikius kursus ir seminarus profesinių žinių atnaujinimui. Iš 11 administracijos darbuotojų 5 turi magistro laipsnį, 4 universitetinį išsilavinimą. Tai sudaro prielaidas įmonės finansiniam, technologiniam ir vadybiniam pajėgumui stiprinti.

Veiklos rizikos ir galimybės

Įmonės vertinimui ir toliau neigiamą įtaką veiklai turės potencialių vartotojų mažėjimo tendencijos rajone. Plėtros darbai buitinių vartotojų lygmenyje reikalauja sąlyginai aukšto investicinio lygio skaičiuojant vienam paslaugų vienetui, o tai didina ir amortizacinį atskaitymų svorį bei eksploatacines išlaidas.

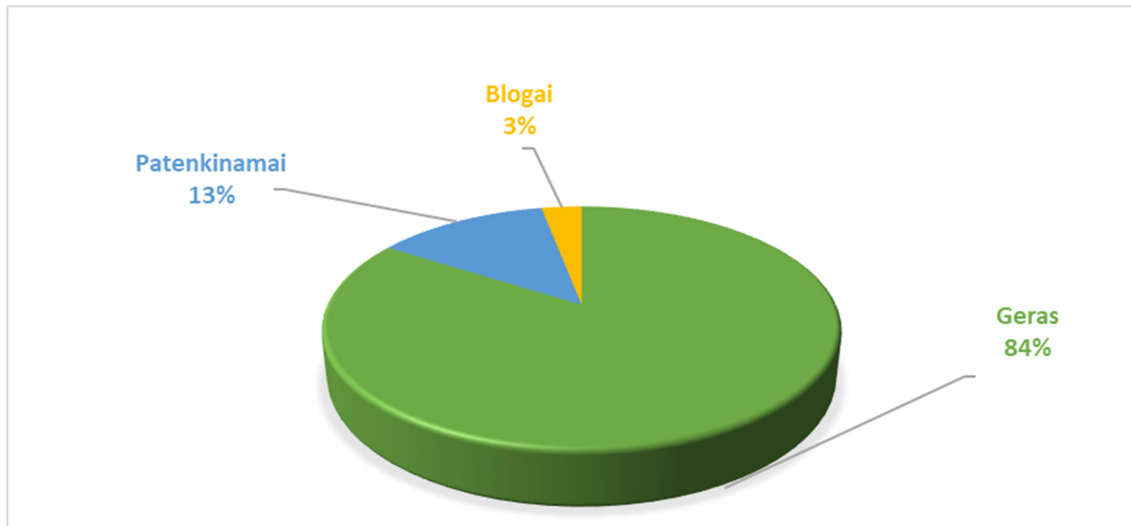
Esant infliaciniam lygiui Lietuvoje tikėtina didės elektros, kuro transportui, remonto išlaidos.

Teigiamą poveikį turės vartotojų plėtra koncentruojantis į potencialius vartotojus, kurių ūkiai yra prie jau nutiestų komunikacijų. Labai svarbus šioje srityje aplinkos apsaugos institucijų požiūris ir reali kontrolė. Ir toliau kaip svarbiausia išlieka valstybės ir Savivaldybės finansinė įtaka sprendžiant labai didelės apimties plėtros uždavinius.

Apklauso vertinimo rezultatai apie teikiamas paslaugas

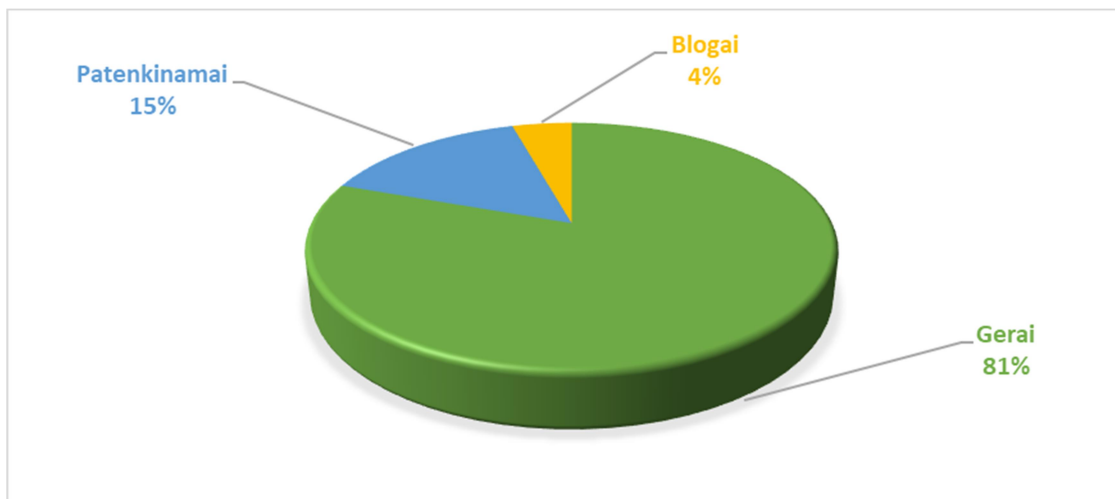
UAB „Raseinių vandenys“ įmonei yra svarbus vertinimas apie teikiamas paslaugas. Į klausimą kaip vertinate vandentiekio tinklus eksploatuojančios tarnybos darbą, 84 procentai įvertino gerai, 13 procentų įvertino patenkinimai, 3 procentai blogai. Atsakymai pateikti 7 diagramoje.

7 diagrama. Vandentiekio tarnybos darbo įvertinimas 2018 metais

Nuotekų tinklus eksploatuojančios tarnybos darbą 81 procentas vertino gerai, 15 procentų įvertino patenkinamai, 4 procentai blogai. Atsakymai pateikti 8 diagramoje.

8 diagrama. Nuotekų tarnybos darbo įvertinimas 2018 metais

Visuomenės ir vartotojų informavimo veikla

Bendrovė įvertindama įstatyminės bazės reguliuojančios vandentvarkos paslaugų organizavimą, apimtį ir pokytį vykdė visuomenės supažindinimą su įstatymų ir reglamentų reikalavimais panaudodama įvairius informavimo kanalus – fiksuotą ir mobilųjį telefoninį ryšį, įmonės ir Savivaldybės internetinius puslapius, rajono laikraščius, susirinkimus, individualųjį darbą ir kitą.